

Burka o kavani.

Sred našega mesta
Kavana stoji,
Kavana prijetna,
Da dalje slov.

Naš Tone tam kuha
Za svoje možé,
Za enega „kavo“
Za druž'ga „kafé“.

Sred sobe prostorne
Je zelen biljar,
Mladenči tam naši
Keglajo za dnar.

Od spredej prot' trgu
Sta okenca dva
Pred oknama mizi
Z lesen'ga lesa.

Krog mize okrogle
Igravci čepé,
Postavljajo kamne,
Koščene, se vé!

Poté se zidarji,
Le to je „kurjos“:
Kar eden sozida,
Podere mu sos!

Pri mizici sledni
Igra jih le pet,
Tako ukazuje
Mečesnov več let!

Možiček priteče,
Po svoje čenčá,
Jo kroži in kroži,
Ker bolj'ga ne zná.

Zdaj „druka“ zdaj „retta“,
Strnadek vesel,
Kdaj koga „umbringa“,
Kočevar je cel!

Tik njega pa kroka
Gorenski Anton,
In „foksne“ uganja, —
Lesjak ni zastonj.

Strgula — četrti,
Za mizo sedí:
„Die ganze Front weiter!“
To ga veseli.

Med njimi je peti —
Županski pisar,
Lisjaček ga draži,
Pa nič mu ni mar!

Pri mizi nasproti
„Lep Korel“ — molčí,
Od kraja se smeja.
Na konec dobi.

Matiček je tiček,
Se kar ne podá,
Ker zmirom nazadnje
Blanš — enklo imá!

Železni naš Peter,
Naš ljubljeni brat,
Donša k veselju
Dvojačico rad!

Črepelko zaviha
Si možko rokó:
„Zdaj kar se podajte,
Le ribčeva bo!“

Planinski dolinar
Je peti igravc,
Med kamnje se sili,
Saj kraški je slavo!

Pri mizici tretji
Zabavlja naš „stric“:
„Die Laibacher sagt es“ —
Ni ves njegov „Witz“!

Še Martin se včasí
Med kamnje zgubi:
„Da bi ga nabasali!“
Zidarjem preti.

Naš Jaka med njimi
Marsktero pové,
Na zobe razglasi,
Kar drugi tajé.

Če Brezar prisede
In skale valí,
Pod Golovcom bliska
Se iz jasnih očí!

Bernard prisopiha
In ščene za njim,
Ki škornjo prijemlja,
Da se ga bojim!

Še Dragotin pride,
In tretji in ta, —
Svet Štefan pred vsemi
Bi bežal z nebá!

Sred sobe so mize
Za naše možé,
Ki iskreno naših
Pravic se drzé!

Dva Janeza, Miha,
In bojni Andri
Pretresajo z drugim
Domače reči!

Pri mizici temni
Kvartavci sedé,
Pagateljna, monda,
Pa flike lové,

Do sedme, do osme,
Po tem pa drugam —
Nekterega spremlje
Še lunica dam!

Domače je gnezdo
Veselo je vse,
Debelo, okroglo,
Matevže le ne.

Kavana je naša,
Domači smo mi!
Če stopim čez vrata —
Po zelju diši!

Svojim prijatelom posvečil Hilar V.

Slovenski Pravniki

od dr. Razlaga se nahaja za bližje gg. naročnike v slovenskih čitavnicah v Ljubljani, Trstu, Celju in Mariboru, v Celovcu pa pri gosp. Einspielerju in v Gorici pri g. Furlani-u; drugim se je razposlal po pošti v dotične kraje.

Da častito občinstvo nekoliko zvé obsežek „pravnika“,

podamo mu začasno kazalo prvih 10 pól: Postave zastran rabe slovenskega jezika. Predgovor. Nekatere pravniške besede. Razredba oblastnij. Davščinska postava. Lestvica II. za navadne pisma. Preobračanje ene veljavščine v drugo. Zajemna pogodba. Obrestni preračuni. Zajemno (dolžno) pismo brez zastave. Zajemno (dolžno) pismo v srebernem dnarju. Zajemno (dolžno) pismo čez zrnje. Zajemno (dolžno) pismo v državnih dolžnih pismih. Zajemno (dolžno) pismo za skupno sirotinsko dnarnico. Odstopno pismo za skupno sirotinsko dnarnico. Prošnja za predznambo zajemnega pisma. Izrečenje za opravičenje predznambe. Prošnja za vknjižbo tega izrečenja. Zajemno (dolžno) pismo navadno s stojno zastavo. Prošnja za vknjižbo navadnega zajemnega pisma. Davkarski plačilni nalog. Odstopno pismo (navadna cesija). Prošnja za vknjižbo odstopnega pisma. Prisodba kake terjatve. Prošnja za vknjižbo prisojila. Plačilno pismo ali pobotnica. Izknjižbena pobotnica. Prošnja za izknjižbo. Kupna in prodajna pogodba. Notarstveni zapis. Prošnja za prepis. Kupna pogodba na rešilo. Prepodajna pogodba. Prošnja za vknjižbo prepodajne pogodbe. Prisojilo nepremakljive reči. Prošnja za vknjižbo takega prisojila. Ženitni dogovori in dedinska pogodba. Prošnja za potrjenje ženitnih dogovorov. Prošnja za vknjižbo teh. Pogodba zastran do-smrtnih prihodkov. Prošnja za vknjižbo takih. Menjično pravstvo. Lestvica I. (za menjice). Menjična postava. Poglavitni zapopadki od menjistva. Menjična pravda. Sodnije pristojne za menjične tožbe. Prošnja za predznambo menjice. Menjična oblika. Menjični protest. Prošnja za menjopravni plačilni nalog. Prošnja za izvršbo I. in II. stopinje. Rubežni in cenitni zapisnik. Prošnja za izvršbo III. stopinje. Dražbeni zapisnik. Naznanilo zastran vlozbe dražbenega skupila. Prošnja za izvršbeno prisodbo in izročitev dražbenega skupila. Prejemni list za položnijo. Pooblastilo.

Dopisi.

Iz Gradca. M. — Tretjega t. m. smo imeli pri tukajšni deželni sodnii zopet končno obravnavo v slovenskem jeziku. Ker je obdolženec nekoliko nemški umel, je gospod državni pravdnik večidel nemški govoril; kar obdolženec ni razumel, je pa gosp. predsednik poslovenil. Med poslušavci je bilo dokaj slovenskih pravniških učencov, kateri so tega dne zadnjikrat slišali lepo slovenščino gosp. dr. Razlaga, kateri bo, kakor slišimo, 20. t. m. odvetništvo v Brežicah nastopil.

Iz Dolenskega na Štajarskem 10. julija. Strašna nevihta se je včeraj čez naše okolice razpela. Precej popoldne pritiši hud veter težke oblake čez višave planinske od severja proti naši nič manj kakor bogati Reichenburški fari. Mrzla sapa beži pred bučečo črno nevihto. Komaj ti oblaki našo sosesko Presladol in Košenivrh (srenja Blanška) pokrijejo, kar se med strašnim bliskom in gromom toliko toče v taki debelosti vsuje, da tukaj in menda še nikjer se taka vidila ni. Malo trenutkov le, in ležalo je toče že čez poldrug palec debelo po tleh; grojzd za grojzdom, mladika za mladiko, vejica za vejico pada; v hiši tam zadetega kmeta se pa jok in krič z molitvijo ujema, da bi mili Bog vendar saj nekaj zelenega pustil. Danes pri vročem solncu poglej, in jokaj se boš viditi toliko nesrečo! Vse kar je slana velikega četrtka žuljem kmeta pustila, kar je pozneje na polju izhajalo, vse je pokončano. Še danes dopoldne cele koše kakor oreh debele toče iz kupa pod kapom nagrahiš. Pol ure skoraj na široko je ta nevihta kakor hud ropar proti Podsredi, Sv. 3 Kraljem itd. segla. Kar je pri nas pustila, to tudi tam; pošten kmet mi je rekel, da je tam celó življenje dveh otrok in več drobnice bilo v silni nevarnosti. Oj, kako žalostno je zdaj pri nas! Kje bojo reveži kaj živeža dobili? Odkod bo kmet dnarja dobil, da bi davke plačal, če mu ga trta ne dá!

Balant Sitar, župan. uradn.

Iz Konjic na Štajarskem 10. julija. — Domoljubi tukajšni so 30. dne p. m. razposlali sledeče povabilo: „Povsod hrepenijo ljudstva po narodnem izobraženju, povsod čutijo narodi potrebo narodnega razvitka. Tota potreba se nahaja tudi in posebno med slovenskim narodom. Za tega voljo so se zbrali tukaj domoljubi in so sklenili, misel sprožiti, naj bi se v Konjicah društvo napravilo, ktereга naloge bi bila, za to skrbeti, da bi se slovenski jezik v besedi in pismu, posebno pa med udi društva, izurjeval, kakor se drugod že godi. Društvo bi se ne pečalo s političnimi zadevami. Namen njegov bi se pa dosegoval s tem, da bi se nakupovale knjige, spisi in časniki, ki so o slovenskih zadevah in v slovenskem jeziku pisane, ki zagovarjajo pravice slovenske; da bi se udje v zbornici shajali, da bi tam imeli govore o slovenskih rečeh. Za materijalno preskrbo društveno bi morali udi na vsak mesec nekaj malega plačati. Da se pa zvé, ali bo mogoče družbo napraviti ali ne, je potrebno, da se poprej snidejo vsi, ktere je volja k društvu pristopiti, ali ga saj podpirati. Za ta shod je določen 20. dan tega mesca popoldne ob štirih v Anton Štancar-jovi hiši „pri Jelenu“ v Konjicah. Povabljeni so k temu shodu vsi prijatli slovenskega naroda, vsi prijatli njegove časne sreče, njegove dušne omike. V sredi med slovenskim ljudstvom, gledé na lep namen, se smé gotovo pričakovati, da se bo mnogo slovenskih prijatlev snidlo“. — Bog daj srečo!

Iz Gorice 8. julija. T—i. — Danes sem zopet lep dan doživel! Na povabilo gosp. Vogrič-a, vodja tukajšnih glavnih šol, sem se podal z gosp. D-k-om, učiteljem više realke, v 4. klas slovenskega razreda k mesečni preskušnji. Po branji v nemškem jeziku in izpraševanju nemške slovnice je sledilo slovensko branje in preskušnje slovenske slovnice. Če so se naši Slovenčki že v nemškem dobro obnašali, v slovenskem so bili prav doma v branju in v (slovenski) slovnici, da je veselje bilo jih poslušati, kako so pazljivo poslušali in jasno odgovarjali. Zdaj smo prišli k računstvu, in ko me gosp. vodja popraša: v katerem jeziku naj bi jih izpraševali, mu odgovorim v slovenskem. Prišle so bile na vrsto ravno razmerke in priličja (Verhältnisse und Proportionen); izprašujeva z gospod učiteljem zaporedoma šolarčke v vodilih in v zgledih. Nisem mogel se načuditi, kako jim je šlo vse od rok; brez obotavljanja so reševali vsaki izgled, in nikoli niso pogrešali računstvenih izrazov, akoravno se jih pri razmerkah in priličjih obilo potrebuje, in smo računili v celinah, delinah in mešanicah. Ne zadovoljen s tem, da so mi fantiči znali vse računstvene izraze in bavši se, da bi se ne bili tega le iz glave naučili, jih začnem na vse strani pretresovati, in mogli so mi vsaki izraz razlagati in potem še nemško ime povedati. Al tudi tū mi niso nič dolžni ostali; prepričal sem se popoloma, da v tej šoli pravi duh biva. Vrli njih učitelj je gospod Šimčič, ne le iskren rodoljub, temuč tudi v vsem izvrsten učitelj, česar je priča ravno omenjena skušnja, da med 97 šolarčki jih bo blizo 90 šolo dognalo. Omeniti moram še to okoljšino, da slovenski kot učni jezik se je še le letos vpeljal, in da so težave tem večje bile pri naučenju tehniških izrazov za mnogolične predmete. Ako so pa ti šolarčki pod krepkim vodstvom njih marljivega in neutrudljivega učitelja v osmih mescih — ker tukaj se začenjajo šole z novembrom — vse overe in napake premagali in v vseh predmetih tako lepo napredovali — je to živa priča, da slovenski jezik je za šolo prvič popolnoma pripraven, in drugič, da prava hitra in temeljita omika se dá doseči le v maternem jeziku. Tudi v 3. in 2. tečaju slovenskega razreda se učenci pod vodstvom iskrenih učiteljev, ki sta uneti rodoljub gosp. Toman in pa gosp. Leban, dobro obnašajo in v slovenskem jeziku jako napredujejo. Ne morem se zdržati tedaj, da ne bi očitno pohvalil nevtrudljivega vodja glavnih šol, gosp. Vogrič-a in že omenjenih gospod učiteljev, ker oni so, ki stavijo trdno podlago, po kateri bo

dobival slovenski narod obilo učenih in rodoljubnih mož. Tedaj slava jim! — Tudi v ljudskih šolah slovenski učni jezik — nemški je z začetnim letošnjim šolskim letom izključen iz ljudskih šol — svoje blagoslovljeno djanje lepo razvija; od mnogo strani slišimo, da tudi na kmetih šolarčki dobro napredujejo. Al vendar se nahajajo še nekteri dekani, kteri niso še slekli železne srajce, ki so jo bili oblekli pod vse- in samo-zveličavnim nemškim absolutizmom in ki kot nadzorniki ljudskih šol ukazujejo še dandanašnji, da naj učitelji mladino z naučenjem nemških besed mučijo, in tako prazno slamo mlatijo. O takih gospodih je greh le eno besedo črhnuti; boljše je, da pri vsaki sv. maši za-nje molimo en Oče naš, naj bi jim gospod Bog um razsvetlil, da bi spoznali, da s tem, da se na kmetih fantičem v glavo zatepajo nemške besede, se trati dragi čas, ktereга bi mogli porabiti za naučenje toliko potrebnih in koristnih vednosti vsakdanjega življenja.

Iz Primorskega. (Prošnja do sl. c. kr. deželneга poglavarstva v Trstu.) V dokladnem listu c. k. deželneга finančnega vodstva v Gradcu od 2. julija t. l. pod šte. 22 (Beilage zum Verordnungsblatte für den Dienstbereich des k. k. österr. Finanz-Ministeriums. Redigirt bei der steier. illirisch-küstenländischen Finanz-Landes-Direktion Nr. 22) so imena vasi na Primorskem tako popačene, da je groza. Da omenimo le nektere, povemo, da Cosena je pisano namesti Košana, Cosiana namesti Kaziane, Bortsberg namesti Boršt, Lacotuhe namesti Lakotišče, Oezisla namesti Ocizla, Beua namesti Beka, Vodizza namesti Vodice, Lippo namesti Lipa, Malobezze namesti Maloberdice, Saleizhe namesti Zaliči, Lussak namesti Šušak, Sroki namesti Široki, Zvonzhia namesti Zvoneče itd. itd. — Ker v postavodajavnem oziru tako pačenje imen in pa tako silno pomankljiv pravopis se nikakor ne more brez škode trpeti, opomnimo sl. c. k. deželno poglavarstvo primorsko, naj blagovoli ukazati, da se te grde spake imen popravijo in da tisti, kdor tako reč prevzame, skrbi za dostojni pravopis, sicer prebivavec Košane ne bo vedil, da gré za-nj, ako se piše Cosena, Maloberdičan pa tudi ne, ako se zove Malobezzan itd.

Iz Senožeške fare 12. julija. — Z — *) Od letošnje letine vam ne morem še nič prav gotovega povedati. Sena bo brže manj kot lansko leto, zakaj trava je zlo redka; kar pa se tiče drugih pridelkov, Vam bom vedil še le čez dva mesca kaj povedati, zakaj juli pa avgust pri nas letino razsodita. Vkljub vseh mrzlih dni in noči, ki smo jih zavoljo obilega dežja dozdej imeli, polje lepo stoji; prave gorkote pa ni še bilo, in res čudno je to, da vsi sadeži so pri tem vremenu zlo zgodnji in da se nadjamo, da vendar spet enkrat bode letina dobra. — 11. t. m. je bil pri nas hud vihar; al kaj še to je proti toči, ki je, kakor slišimo, v vipavski dolini, in najbolj pri Št. Vidu in Slapem, blizo polovice grojzdja pokončala.

Iz Železnikov 7. julija. **) Dež je pretekli teden senokosam precej zlo nagajal; zadnje dni je bilo vendar bolj solnčnato vreme in spravilo se je mnogo prav lepega sena. Žitom je bil sneg velikega tedna slabo vstregel; poleggle so bile zeló. Ječmen se bo najbolje obnesel. Koze so se dobro udomačile med nas. Vedno še kdo na novo za njimi zboli; k sreči pa ne mrjejo ljudje. — Da pri nas pri tolikih vodotocih in tako majhni skerblijivosti starišev večkrat kako otroče v vodo cepne, pač ni čuda. Te dni prišel je bil zopet neki fantek v vodotoč velike fužine, in kakor je bilo po omotici fantovi soditi, priplaval je že precej delec. Komaj pa ga zapazi 8 let stara šolarica — Jerica Hrovatova

*) Vemo, da nam ne bote zamerili, ako zavoljo premalo prostora to, kar obširno ponavljate zoper Deschmannov in Kromerjev govor, povzamemo v zahvalnico dr. Tomanu razglašeno v današnjem listu.

**) Prevodi ne. Sicer pa: brž ko bomo mogli.

Vred.

je ime pogumne deklice — že se v obleki zapraši v sredo vodotoča in fantka h kraji pribaše, kjer je bil od drugih popolnoma iz vode potegnjen in zbrihtan. — Kar národno zavest zadene, sega tista tudi pri nas vedno bolj med prosti narod. Imeni Toman in Černe izgovarjate se že povsod spoštljivo, ime njunih nasprotovavcov pa je gnjusoba sled-nemu domorodcu. Ako naša prislovica že tacega, ki danes tako, jutri zopet drugač misli, imenuje „figa mož“, kakošno ime bo le dal narod slovenski takim, ki teptajo tirjatve njegove z nogami, bijejo ga pred celim svetom v obraz in zatajujejo pravice njegove? Poglejte v dogodbe sv. pisma, in našli bote pravo ime!

J. Levičnik.

Iz Čemšeniške okolice 8. julija. * Veseli smo brali, kar so „Novice“ v 26. listu z „Učit. Tovarša“ iz Jelšan povzele; al še veselejši in z nekim ponosom Vam moremo povedati, da to, kar se tam ima po uradnem ukazu zgoditi, se je v čemšeniški naši farni šoli že popolnoma vpeljalo leta 1860. Sploh se naša šola pod skrbjó domoljubnega gosp. fajmoštra K. Hueber-ja veliko trudi, da se mah trebi našemu maternemu jeziku in se šolska naša mladina vadi čistega slovenskega jezika; grdi grmanizmi „krajnske šprahe“ se pokajo kakor zajci na lovu. Domoljubje ne potrebuje posebnih ukazov; kogar le ukaz vodi, je že slovó dal domoljubju. Le toliko je treba, da človeške postave ne zatirujejo natornega (božjega) prava, in domoljubje ima polje obširno za delavnost svojo.

Iz Cateža pri Trebnem 10. julija. V moji bližini ima neki kajžar 12 mladih jerebic, ktere je domača koklja izvalila; kaj lepe so in krotke; vse s kokljo zunaj hodijo. Ako bi ta živalica koga veselila, jo lahko dobí s kokljo vred. Le meni naj se naznani, kam naj se prinese.

Vil. Sanoškar, priv. učitelj.

Iz Ljubljane. -r- — V poslednji seji pravoznanskega društva 4. dné t. m. se je prvič oznanilo, da družbina knjižnica sedaj že šteje 356 zvezkov pravoznanskih knjig, ki so društvu večidel darovane bile. — Zbor je sklenil, naj se oba njegova tajnika, gospoda dr. Etb. Costa in Kapretz, v družbenem imenu udeležita velikega zbora pravoznancov, kateri se bo na Dunaji začel konec mesca avgusta t. l. — Po nasvetu gosp. dr. Janeza Ahačič-a je zbor izvolil odbor, kateri naj v pretres vzame vprašanje: kaj da ima krajnska dežela tirjati od cesarske vladne kase iz tega, da se je pod Francozom deželno premoženje deželi odvzelo in v vladno kaso potegnilo. Po predlogih, ki jih bo ta odbor izdelal, naj tadaj celi zbor to reč pretresuje. — O daljnem vprašanji gosp. dr. Ahačič-a: ali imajo politične gosposke pravico, same za-se v izpeljavi gojzdnih postav take naprave vpeljevati, ktere le v pravice gojzdnega posestnika spadajo, kakor, na priliko, les v gojzdnih izkazevati itd., je bilo dokaj sém ter tjé govorjeno, pa nič se ni glasovalo in nič sklenilo.

— Čitavnica ljubljanska je prejela te dni sledeči odpis sl. ljubljanskega magistrata: „Da se je naš domači polk pri svojem dohodu v domovini spodobno sprejel, je bila po mestu bira vpeljana, pri kateri so se tudi častiti udje čitavnice tako radovoljno udeležili, da je njih dodatek 192 fl. znesel. Za tak v primeri z drugimi prebivavci obilni dar se zahvaljuje mestna gosposka očitno vsem deležnikom po pričujočem listu. Magistrat v Ljubljani 5. julija 1862. Mestni predstojnik Ambrož.“

— Ko so pretekli teden na koncu Hrenovih ulic kanal kopali, je neki delavec najdel v klobučini z dratom ovezani 20 cekinov; ker jih je za tutke imel, jih je večidel razdelil otrokom in kmetom; le kakih 5 mu jih je ostalo, ki jih bo menda kupil ljubljanski muzej. Pravijo, da so cekini ti iz 17. in 18. stoletja.

— Tri dni že pokajo puške na strelišu, kjer strelci praznujejo 300letno obletnico njegovo. Začetek je bil z slovesno mašo pod prostim nebom in blagoslovljenjem nove strelske zastave, ki čez 500 gold. veljá in ki je gospá ba-

ronovka Codelli-ova botra bila. Na pismo, ki jo je strelska družba poklonila Njih veličanstvu cesarju, so ji z odpisom po svojem prvem general-adjutantom naznaniti blagovolili, da ji v spomin darujejo svojo doprsno podobo, ki jo iz brona že izdeluje mojster Fernkorn. Snidlo se je k temu streljanju tudi strelcov iz Celovca, Trsta, Gorice, Gradca, Maribora itd.; kateri bojo prvaki, bojo še le danes tarče kazale. Veliko ljudi je vse dni ogledovalo olišpano strelišče in razpostavljene darila; marsikdo pa se je čudil, da dežela naša ni bila nadomestovana v zastavah, katerih je migljalo povsod obilo, le — deželne ni bilo vmes! V takih okoljšinah ni bilo tedaj napak, ako je iz strelišča šel telegram v — Frankobrod.

— Družba nasa za dnarno pripomoč obrtnikom in rokodelcom je ravnokar izdala račun svojega opravljanja v preteklem mesecu, iz kterega se očitno vidi, kako lepo spolnuje svojo dobrotljivo nalogo; 34 razposojil z 5630 gold. je ta mesec na novo dala, 28terim pa je podaljšala posojila z 4170 gold.

— (Poslano.) „Novice“ so v poslednjem listu povedale, da je družba čitavnice šla s Šmarne gore v Medvode. Mogla je tedaj iti čez brv pri Medvodah, pri kateri mora človek testament narediti, preden se zlasti ponoči upa čez. Al ker „Novice“ pri oni priliki niso nič omenile te nevarnosti, naj pa jaz omenim. Okrajnemu poglavarju g. Pajk-u gré čast in hvala, da skrbi za dobre in varne poti. Lepo ga prosim, naj gré enkrat pogledat, da vidi „hudičev most“, al prosim ga tudi lepo, naj ne gré čez-nj, ako se mu rado v glavo zvrtil. Od Medvod do Kranja ni nobenega mostú več čez Savo. Da je tedaj potreben sploh, ni dvoma; da pa je poprava brez odlašanja potrebna, vsakdo vé, ki je kdaj svoj trezen život basal čez to strašno podrtijo, — kaj še le tak, ki „ni prav trden na nogah.“ Slišal sem, da nekdo je že daroval 300 gld. za popravo; — kjer „sila kola lomi“, naj bi se potrebno ne odlašalo dalje!

— (Pobérki iz raznih časnikov.) Pod nadpisom „Gesangsvereins-Fehden“ je „Pressa“ v dopisu iz Ljubljane prinesla te dni napad na prof. Nedveda in pevce čitavnice, ki jih imenuje „die Jünger des Apostels Bleiweis“. Vrednik „Novic“ ima tako veliko shrambo za vse priimke, ki jih je že od znanih dopisúnov prejel, da tudi še „aposteljna“ lahko spravi va-njo. To je tedaj le navadna šala, za katero slovenskemu „Moniter-u“ ni več mar. Al da dopisun govori o „razporu pevcov“, o katerem zdaj ni ne sledú ne tirú nikjer, to spet očitno kaže, da strast nemškutarska s trte zvija razpor, če ga drugod ne najde. Da kor čitavnice naše po številu in glasih veliko presega filharmonični kor, to le dar je Božji, ker Bog je tako naredil, da vsak domoljub najraje po domače poje; saj je že Prešern pel, ko je pušavček tožil Bogu slavca, rekoč:

„Lej, kalín, debeloglavec,
Trdokljunast kos je svoje
Pesmi pustil, lepši poje,
Podučit ne dá se slavec!“

„Al Bog slavca ni posvaril,
Le posvaril je pušavca:
Pusti peti mojga slavca,
Kakor sem mu grlo stvaril!“

Da pa kor čitavnice ni sovražen filharmoničnemu, tega živa priča sta dva najboljša pevca, ki po željah gosp. Nedvedovih pojeta pri filharmoničnemu koru, pa sta pevca naše čitavnice. Tedaj le to, da kor čitavnice od dné do dné bolj sloví in da ga vodi tudi g. Nedved, je dopisúnu „Press-nemu“ strašen trn v peti, čeravno malo pred hinavec pravi: „man soll nur die Kunst pflegen“. Nedved stoji nad vsemi strankami; njemu je le za pesem mar in ne za politiko, in ker je v podučevanju in vodstvu petja dovršen mojster, bi lahko, če bi treba bilo, še tretji — laški — kor vodil, in vendar bi ne zanemaril nobenega. Da „Pressni“ dopisun z gosp. Nedvedom tako ongavi, kakor da bi bil sužnik filharmoničnega društva, je ravno tako predrzno kakor je karakteristno to, kar smo danes prvikrat „schwarz auf weiss“ brali, da nemšk „Vollblut“ mora biti, kdor si kruh služi pri ljublj. filharmonični družbi!! Saj drugač se

ne dajo razumeti dopisunove besede: „er müsste dann nationale Sympathien haben, weil er Čehe ist.“ Ker je pa laž edina sol, s katero znani dopisuni potresajo svojo neprebavljivo kuho, kvasi „Pressni“ pisac tudi to, da so „Novice“ napadle Nedveda zavoljo Tržiča, čeravno celi svet vé, da so stresle le tistega pajaca, ki je v „Triesterici“ iz pevske veselice — pod naslovom „man mag sagen, was man will“ — delal „demonstracijo“ protináródnó. H koncu pisár še milo toži, „dass die „Partei der Deutschgesinnten“ an Farblosigkeit und Mangel an Entschiedenheit kranke“, — menda se že bojí, da bi se ji kadaj celó ne zapélo: „requiescat in pace!“

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državnega zbora). Zbornica gosposka je pretresala pretekli teden stroške ministerstva za mornarstvo in vojaštvo, za nauk in bogočastje, vinski in mestni davek itd. in je potrdila te zneske tako kakor jih je sklenila zbornica poslancov. Kakor v zbornici poslancov, je bilo tudi v zbornici gosposki vprašanje zastavljeno ministerstvu: kaj je storila vlada, da se odvrne škoda, ki bo Avstrijo zadela po kupčijski zvezi med prusko in francosko vlado, in ali ne misli pristopiti v colno zvezo nemško? Minister unanjih oprav je obljubil kmali odgovor. — Zbornica poslancov je pretresala stroške državnega rudarstva, stroške ministerstva za kupčijstvo in obrtništvo, stroške računskih gosposk itd. — Osnova novega davka za žganjice v takih mestih, kjer se plačuje vžitni davek (vžitnina), določuje davek od vedra sladkih žganjic za Dunaji po 5 gld., v družih vžitnini podvrženih mestih razun Beneškega po 2 gld. 50 kr., — od žganja, ruma in araka na Dunaji 5 kr., v družih mestih 2½ kr. Pri narejanju žganja in žganjevega cvetja je vžitnina za vedro in stopnjo na Dunaji določena na 11 kr., za druge mesta 85 kr., v laških mestih po 14⁹/₁₀ soldov za somo metriko. — Prošnja družbe „Concordia“, naj bi državni zbor Njih Veličanstvo cesarja prosil za pomilostenje zavoljo tiskarnih hudodelstev obsojenih dunajskih urednikov, ni pri večini državnega zbora nobene milosti našla, kar se je že pred vedilo.

— Po naznanilu „Wien. Ztg.“ se v toplicah Kisinških zdravje presvitle cesarice tako boljša, da je že spet na trdnih nogah; pred malo tedni so jo v toplice še morali nositi.

— Stroški za napravo novih papirnatih desetice znašajo nek 23.550 gold.

Iz Koroškega. Kupčijski minister je zagotovil poslanca Tschabuschnigga, da bo z vso silo zahteval, da se železnica med Mariborom in Celovcom že letos za vožnjo odpre.

Česko. Iz Prage. Po „Narod. List.“ je slavní goslar Svečin tukaj dva koncerta dal; vse je nadušil; največi umetniki ga hvalijo. — Za Črnogorce, kateri kri prelivajo za kristjanstvo na Turškem, so tukaj in po deželi dosihmal že nabrali 1500 fl. in 7 centov cufanja, poveljev, perila itd.

— Iz dežele se sliši, da je ondi letošnja letina za vse pridelke, to je, na polji in pri živinoreji neizrečeno dobra. Celó nič posebnega ni, da imajo krave in kozé po dvojčke in trojčke! Neka koza je v vasi Matani povrgla še celó petero kozličkov. Sadja bo, kakor še kaže, na Českem tudi toliko, da se bodo drevesa pod težo njegovo šibile, ker ondi spomladanski mraz ni drevesom nobene škode prizadjal kakor v družih deželah.

Ogersko. Iz Pešta. Spet se giblje tukaj živějše življenje; časniki pretresajo, kar jim vladni časnik „Donauzeitung“ ugibati daje; al ker danes govóri tako, juter tako, se ne morejo ničesa prav prijeti, in zato smo še danes tam, kjer smo bili lani. — Zlo enaka je tudi na Hrvaškem.

Iz Tirolov. Iz Bocen-a. V okolici naši je grojzdje že večidel zrelo.

Laško. Zdaj je gotovo, da vlada rusovska je brez vseh pridržkov priznala laško kraljestvo pod vladarstvom Viktora Emanuela. Minister Ratazzi je naznanil to novico državnemu zboru turinskemu in rekel, da Napoleon je veliko pomagal; dalje je zboru napovedal, da tudi pruska vlada je ravno to storila in da zdaj, zunaj avstrijske vlade, vse velike vlade kraljestvo laško spoznavajo v vrsti velikih vlad. — Za Avstrijo je to, da tudi ruska in pruska vlada ste se vstopile na stran laške vlade, zlo zlo pomenljiva prigodba in to toliko bolj, ker se iz Pariza že raznaša govorica, da so ruska, francoska in laška vlada sklenile med seboj skrivno pogodbo zastran turških homatij. Ker po tem takem Avstrija samica ostane, je sedaj, ko se pripravljajo viharji časi, toliko bolj treba, da Avstrija svojo moč išče v sami sebi, to je, v deželah svojih, ki jo bo tudi našla, ako spolne vsem narodom njih pravične in poštene želje in se kmali poravná razpor med Ogersko in Hrvaško. — Kaj zdaj spet namerja Garibaldi, nihče ne vé; to pa je gotovo, da se za kaj pripravlja, ker v Sicilii zbira svoje krdela in od več krajev vrejo prostovoljci k njemu. — Kralj portugalski se bo oženil s princezno Marijo Pijo, mlado hčerjo kralja Viktora Emanuela, kateri so bili sv. oče Piji IX. boter.

Poljsko. Iz Varšave. — Kmali ko je carov namestnik véliki knez Konstantin srečno prestal nevarnost, ki je žugala življenju njegovemu, je sprejel duhovščino in gosposko varšavsko ter ji rekel: „Popolnoma sem si svest, da tega hudodelstva ni poljski narod kriv; če bi pa tudi bil, ne bom zavoljo tega nič drugač ravnal, da se osreči Poljsko.“ Hudodelnik, ki je po careviču strelil, se imenuje Jaroscynski in je šivarski pomagač. Le en glas srditosti gré po celi poljski deželi o tem hudodelstvu, o katerem „Gazeta poljska“ pravi, da „po poti hudobije se ne pride do dobrega.“

Srbija. Iz Beligrada. Tukaj je vse na vojsko pripravljeno. Trgovci in tudi drugi mestjani zapušajo mesto, kjer 14.000 rednih, doslužnih in prostovoljnih vojakov pričakuje klica na boj zoper Turka.

Romanija. Iz Bukureštu. Sviloreja, ki se je še le pred 4 leti začela, je dala letos že 7 milijonov ok zdravih kokonov (oka je po naše 2½ funta); kupci iz Laškega in Francoskega so vreli le-sem in kupovali semena.

Angleško. Iz Londona 11. julija. Danes so se v razstavi oklicali razstavniki, ki prejmejo svetinje in pohvalnice. Med 1506 razstavniki avstrijskimi jih 502 dobí svetinje, 372 pa pohvalnice. Slovesnost je bila velika; blizo 80.000 ljudi je bilo priča.

Turško. Turke tepó na vseh krajih. V Albanii, Hercegovini, Bosni, Črnigori — povsod jim žalostna poje. Pod poveljstvom Derviš-paša je bil spet 7. in 8. t. m. med Gazko in Hito kervav boj; Turki so toliko vojakov in živeža zgubili, da se je cela armada skor razkropila; Črnogorce je vodil Peter Vukotić, Hercegovince pa Luka Vukalović. Podoba je, da Turkom zadnja ura bije v Evropi, ako pritisnejo še Srbi.

 Današnjemu listu je priložena 22. pòla „povestnice“.

Žitna cena

v Ljubljani 12. aprila 1862.

Vagán (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 5 fl. 82. — banaške 5 fl. 82. — turšice 4 fl. 56. — soršice 4 fl. 56. — rež 3 fl. 70. — ječmena 3 fl. 10. — prosa 4 fl. 6. — ajde 3 fl. 83. — oves 2 fl. 36.

Kursi na Dunaji 15. julija.

5% metaliki 71 fl. — kr. Ažijo srebra 24 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 82 fl. 5 kr. Cekini 6 fl. 6 kr.